Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentaria in universam artis logicam - Cod. Ettenheim-Münster 277

[S.l.], [17. Jahrh.]

Dvbivm octavvum

urn:nbn:de:bsz:31-129937

Visual Library

Ratio reali fundatur ad hoc praedicamentum non spectant nisi forte
ratione fundamenti proximi quod quidquid est aliquid reali.
Item ad hoc praedicam. spectant Relativa Aequiparantia et Disquiparantia
non a. relativa transcendentalia.
Relatio quoque praedicam. definitur ita. Relatio praedicamentalis est accidens quoddam
reali cuius totum esse est ad aliud respicere. Quam definitionem colligimus
ex Arist. qui definivit relationem praedicam. in concreto hoc modo. Ad
aliquid sunt ea quae eadem est ei quod est ad aliquid aliquo modo se habere
Et quidem in plurali definivit quia relatio sic est inter duo neque in uno solo
potest exerceri relatio. definivit non in concreto quia relatio sic exercitur
referendo solum in ordine ad aliud.

DUBIUM OCTAVUM

An Relatio praedicamentalis distinguatur realiter a suo fundamento
Et a quo sumat specificationem et unitatem numericam
et An habeat unum supremum genus ?.

Sensus quaesiti est An relatio distinguatur realiter a subiecto cui proxime in-
haeret an tantum ratione v. g. similitudo ab albedine. Explicatio est.
Conclusio 1a Relatio praedicam. distinguitur realiter a suo fundamento sive subiecto.
Haec Conclusio est communis inter Thom. et plures. Illa dist. realiter quia unum potest
permanere pereunte altera sed fundamentum permanere potest pereunte relatione
quoque dist. realiter inter se. ma est communis non in sententia contrariorum quia impossibile
prorsus est quod aliquid sit sine eo quod est realiter idem cum illo, est n. et
non est. plures m. relatio Paternitatis quae est in Petro v. g. potest destrui et
perire manente Petro vel eius potentia generativa posita casu quod filius eius
moriatur, nisi non potest de novo relatio advenire subiecto cum fundamento iam
prius existenti quoque fundamentum potest permanere pereunte relatione et consequenter
distinguitur realiter inter se.

Sed dicunt Aliqui In casu relato pari quidem Paternitatem in Petro fundatur
non a. entitativa sed haec solutio nulla. De illa enim formalitate quaerit
quaerit quaerit an sit realis vel non, si est realis et in illa consistat relatio
fundatur sequitur quod relatio possit separari realiter a suo fundamento et consequenter
distingui realiter ab illo. Si non est realis sequitur quod relatio praedicamen-
talis sed suum esse fundatur non sit ens reale sed rationis tantum et consequenter tollitur
praedicamentum relationis quia omne praedicamentum secundum suum esse fundatur
ut esse ens reale.
Est tamen aliquis difficultas in nostris Thomistas An relatio dist. realiter
a fundamento tanquam res a re vel realiter modaliter hoc est tanquam modus
a re modificata.
Nostra sententia consistit in sequenti Choe.
Chro 2a. Relatio distinguitur a suo fundamento tanquam res a re, ita quod
alia entitas sit relationis alia fundamento.
Probatur. Essentia relationis est dicta realiter tanquam res a re quod et existentia cum
inhaerentia illius erit dicta a fundamento tanquam res a re et praecipue
hoc modo distinguitur quando solum erit substantia in quo fundatur non nulla
relationis consequentia. Probatur existentia correspondet essentiae sicut actus potentiae quod
si potentia distinguitur realiter a fundamento tanquam res a re eodem modo distin-
guitur et actus existentia sic: quod haec duo distinguuntur realiter tanquam
res a re in rigore loquendo. Probatur ultima consequentia quia habent proprias essen-
tias et existentias realiter distinctas.
Chro 3. Relationes sumunt suam specificationem extrinsece a termino
Intrinseci ab ordine ad terminum speciei diversum fundatur tamen sumptum.
Sicut v. g. relationes est differentia specifica hominis ita ordo ad terminum speciei
diversum est differentia specifica relationis.

Pro. Entitas relationis in eo consistit in hoc quod respiciat terminum quo iuxta
diversum modum respiciendi terminum sub hac vel illa ratione desumitur
in relationibus divina specifica consequenter. nam secundum gratiam desumit ra-
tionem genericam ex oblivione et iuxta ordinem diversum ad formali-
tatem distinctum resultat in distincta specie secundum quod idem fuit in proposito.
Deinde illud dat specificationem quod habet se ad modum formae sed terminus
relationis formaliter sumptus habet se ad modum formae quo ab illo desumitur
specificatio relationis.
3°. Idem est constitutivum et distinctivum alicuius rei ut patet
in ratione quod constituit et distinguit horum a brutis sed relatio dist.
ab aliis praedicamentis per respectum ad terminum quo per illum constituitur
in esse relationis in gratia quo et constituitur in tali specie per talem respectum
ad terminum formaliter sumptum.
Diximus in Choice Relationis specificari extrinseci ex terminis quia terminus
non potest esse divina specifica intrinseca cum terminus debeat esse extra
relationem unio et realiter ab illa distingui quo non potest intrinseci illam
specificari. Unde sequitur quod relatio intrinseci specificatur ex ordine
ad terminum specie distinctum quia talis ordo metuitur in relatione intrin-
seca tanquam eius divina specifica.
Dictum est m. Relationem specificari ex ordine ad terminum formaliter
non mediante sumptum, nam album refertur ad aliud album relatione
similitudinis et nigrum refertur ad idem album relatione dissimilitudinis et si
terminus mediante sumeretur similitudo et dissimilitudo essent plane
eiusdem speciei in gratia relationis quod falsum est. at quia album terminatur
ad aliud album quantum similis et nigrum terminatur ad idem album
quantum dissimili, hinc est quod similitudo et dissimilitudo dicuntur specie

Et fundatur relatio similitudinis in unitate albedinis, dissimilitudinis v[ero]
in diversitate coloris cum negatione unitatis.

Dico 1. Circa hanc Conclusionem Relatio in genere causae efficientis specifi-
cari a fundamento, in genere v[ero] causae formalis a termino.
Prob. Fundamentum est causa relationis quo ad illa distinguatur in genere causae
efficientis proxime. ergo causa speciei distinctas ut distinctum sit sequitur esse
speciei distincte ita ut bene sequatur causa differt specie quia in esse differt
specie distincta quoque quando relationum causae sunt distinctae in ipsa relatione erunt distinctae
specie. Dico 2o. Relationes sumere specificationem ex ordine ad terminum totalem
et adaequatum et non partialem v. g. filiatio sumit suam specificationem
a termino totali, hoc est a matre et Patre et ratio h[uius] est
quia totalitas termini debet desumi ex fundamento, fundamentum v. filii
consistit in genito esse et quia ad genitum esse requiruntur Pater et mater
ut unum principium totale generationis inde fit quod filius referatur
ad Patrem et Matrem ut ad unum terminum totalem et adaequatum
et quia actio Patris et Matris requiruntur ut una totalis causa ut
resultat relatio paternitatis et Maternitatis hinc fit quod Materni-
tas et Paternitas tendunt ut unus totalis terminus.

Dico 4. Relationes sicut et alia accidentia sumunt suam
unitatem numericam ex ordine ad subiectum.

Haec Conclusio est communis in schola S. Th. et prob. quia omnis distinctio accidentis est
vel solum materialis vel solum formalis. Si solum formalis est distinctio speci-
fica et formalis, si v[ero] solum materialis est materialis et numerica quo si ponantur
duae Paternitates in eodem subiecto, tunc vel distinguuntur solum formaliter
et sic erit distinctio specifica vel solum materialiter et tunc erit distinctio
numerica sive individualis. Et tunc ultra. Illa materialis solum quam
distinguuntur vel est subiectum vel aliquid aliud, non potest dici quod sit aliquid aliud
quia terminus quia in potentia termini hic se ut solum extrinsecum respectu relationis.

Deinde illud habet locum materiae in accidentibus quae sustentat illa sed tamen non sustentat relationem cum sit quod distinctum realiter ab illa ergo non potest dici quod sit materia relationis ergo aliquid aliud erit materia illius sed nil aliud potest assignari quam subiectum ergo secundum subiectum distinguentur relationes numerici habebuntur unitatem numericam, ex ordine ad subiectum, quando ergo erit unum numero subiectum erit in una numero relatio, ita ut plures relationes eiusdem speciei solo numero distinctae in unico numero subiecto reperiri nequeant.

Ex 2o. Duae Paternitates dicunt habere in se suam individuationem et illam dicunt desumere ex ordine ad aliquid extrinsecum. Tunc sic arguo Istae duae Paternitates a quo habent esse habent in distinctionem sed habent esse a subiecto cum sint accidentia quae sunt entia in subiecto ergo ab illo habent in distinctionem sed habent a subiecto esse numericum ergo et ab eodem habent distinctionem numericam et non a tribus.

Ex illo ultimo ante quam Ex N. Specialem esse difficultatem in praedicamento relationis an sit habeat unum tantum supremum genus an v. duo Et ratio dubitandi est, nam essentia relativi vel relationis in communi quam nos ponimus pro supremo genere hoc praedicamenti consistit essentialiter in ordinatione ad terminum ergo vel ad terminum superiorem vel inferiorem vel aequalem, non ad inferiorem vel superiorem. quia relatio dicitur esse inter duo realiter distincta sed inferius et superius non distinguitur realiter sed tantum ratione ratiocinata ut dictum est ergo inter illa non potest dari relatio realis. Tum enim quia relativa sunt simul natura sed superius est prius natura inferiori ut patet in arguendo respectu hominis ergo inter illa non potest esse relatio realis. Unde relatio in communi respiciet terminum sibi aequalem et realiter distinctum ergo vel erunt duo suprema genera hoc praedicamenti aut nullum ordo consequi potest. quia neutrum ponitur sub altero sed repugnat esse duo suprema genera alias erunt duo praedicamenta relationis ergo nullum habet relationis supremum genus.

Varij sunt dicendi modi in hac materia quod est contra Thom. aliquis h. tempus
sequentes Caret.
Et cuius Illud supponendum est 1° ut certum apud omnes Relationem
praedicamentalem constituere certum suppositum quod destinatur ab aliis
generibus suppositis aliorum accidentium quod plures non relatio praedicamen-
talis diversis modis afficit subiectum cui inhaeret atque alia accidentium
gratia quod constituit speciale quod suppositum. consequenter patet. diversa n. acciden-
tium gratia constituuntur penes diversum modum afficiendi subiectum
aut plures relatio afficit subiectum ubi sistendo sed referendo illud
ad terminum quod alia accidentia non faciunt.
Supponendum 2° Relationem posse et accipi 1° in actu signato quod
ratione tamen dicit formam quandam accidentalem aptam referre subiectum
ad terminum, non tamen actu referentem quia licet in re non possit dari relatio
nisi denominando subiectum actu relatum cuius tamen contra non est reddere
subiectum actu relatum sed relativum et consequenter relatio sit sumi ut
constituens relativum et non relatum. 2° sumitur Relatio in actu 2°
sumi in actu exercito quod ratione exercet munus relationis reddendo subiectum
actu relatum ad terminum et hoc insinuat Caet. 1° p. q. 4° a. 4
Ubi Relationem in 1° sensu vocat relationem conceptam. In 2° v.
sensu exercitam. His quod suppositis dicunt Auctores illo 1°
1° Relationem conceptam sive in actu signato abstractam ab
omnibus relationibus tam aequiparantiae quam disquiparantiae constituere suppositum
quod h. praedicamenti quia illa est quae continet omnes relationes creatas sub
se.
2° Dicunt Hanc relationem nullo modo habere terminum adaequatum in eo
sed in inferioribus. 1m dictum probant per argumentum adductum sup. non
non apparet ratio cur illi tres adaequatae relationes in eo non possint constituere
aliquod suppositum quod sicut ipsa relatio.

Ex v. probant variis exemplis sicut propositio in cōi est oratio verum
vel falsum significans tamen illa in cōi non significat verum vel falsum
sed tantum in singularibus. Item substantia in cōi dicit primam ad existendum
per se quia tamen non existit per se nisi in singularibus ita non dicunt de relatione
in cōi ad illam sc: satis est quod sit talis natura cui conveniat
habere terminum in singularibus, licet in illo statu relationis in cōi ipsum non
habeat.

3 Dicunt. Relationem in actu 2° quia actu refert illum habere terminum
sibi respondentem et addunt relationem aequiparantiae et relationem simi
litudinis in cōi conceptam non habere terminum nisi in individuis quod sic probat
quia ille terminus non est relative oppositus alteri relationi ergo non posset illam
tractare consequentia pat. plus autem quia nullo modo ab illa differret, non numero
quia est praecisa ab individuis nec gratia nec specie quia illa similitudo
praecise est una secundum speciem ergo non potest dari talis terminus et per hanc doc-
trinam effugiunt Auctores isti principalem difficultatem argumenti
supra positi.

Ens Dicendi modus est aliorum Thomist. assertionum relationem in
cōi habere terminum in cōi non inferiorem sed superiorem analogum abstra-
hentem a relativo et absoluto, ex quo tamen nullo modo inferri est con-
stituenda in hoc praedicamento duo suprema gratia. Tunc quia non constat
aequitas, tunc non quia terminus sub ratione formali terminus abstrahit a relativo
et absoluto unde non potest constituere speciali genus relationis quia haec
ratio abstrahens non est univoca, nam inter ea quae tractant relationem 3ª gratia
quidam sunt substantiae quidam accidentia, modo substantiae finitae modo infinitae
sed substantiae et accidentia substantiae finitae et infinitae non potest dari
quod univocum ergo erit analogum. Tunc ultra At quod supremum
genus non potest esse analogum sed ratio dicit esse quod univocum ergo ille terminus
in cōi cum habeat quidam analogiam non poterit aliud supremum
genus constituere et haec doctrina supponit difficultatem infra tractandam
An relatio terminus ad absolutum vel relativum.

Et supposito quod quidam relationes trium ad absolutum quidam ad relativum
facilis est illi modus dicendi et consequenter solvit rationem dubitandi supra
propositam. Unde et secundum hunc modum dicendi Respondeo verum esse ante
se: relationes centrum consistere in hoc quod respiciat trium uti ex
eius descriptione sup. data colligere possumus et quando dicitur trium debere
realiter distingui a relatione et consequenter trium non posse esse quod supra in
superiori non distinguuntur realiter ab inferioribus Respondeo cum distinctione
Trium debet distingui realiter a relatione sumpta in actu singulo ergo propositio
In actu exercito concedit est dicere quod huic vel illa relatio in
particulari distinguatur realiter a suo termino, non vero relatio communissime
sumpta.

Ch. 5. Utrumque modus dicendi est probabilis licet ergo
videatur coincidere cum 1° quod ad solutionem datam ad
principium difficultatem.

Rationes pro utroque modo iam sunt adducta et quilibet modus dicendi potest sustineri.

Ch. 6. Probabilior videtur nobis 2. modus quod scilicet relatio in communi
habeat trium sibi correspondentem abstrahentem a relativo
et absoluto.

Probatur 1° ratione adducta in proprio dubio. Probatur 2° Conceptus communis ab
stractus ab inferioribus debet contineri in se rationem centralem inferi
orum ut conceptus hominis abstractus a Petro et Paulo continet rationem cen
tralem illorum sed ratio centralis quorumcumque relationum particularium
est referri ad trium ergo hanc rationem debet contineri conceptus communis ab
stractus a relativis particularibus. Ex quo sequitur relativum in communi
referri ad trium in communi sicut relativum in particulari, vel
non esse relativum abstractum a singularibus.

Ad 3. quod nullus definiri Patrem in eo non potest definiri nisi per eorum
ipsius terminum scilicet per filium in eo quod Pater in eo refertur ad filium in
eo quod et relativum in eo ad terminum in eo.
Ex his facile Patri potest ad omnia argumenta quae fieri solent in istum di-
cendi modum et alterius omnia patebunt ex dicendis infra.
Arg. 1° Ex duobus Parietibus albo Romae resultat relatio similitudinis in
Pariete albo existente Friburgi sed haec relatio resultans nullam habet
causam realem sui causativam quod nihil erit reale et consequenter non distinctum ut res
a re a suo fundamento. ma e certa probatur minor. illa relatio similitudinis non potest
effici a termino quia albedo Romae existens non potest agere in albedinem hic
existentem et alias spargeret in innumeras relationes in res infinitas
~~tamen~~ totius ~~[illegible]~~ universi ad ijs referretur ratione similis vel dissimilis
naturaliter a fundamento non ante terminum existentiam resultaret quia cum fundamentum
sit causa naturalis non impedita nunquam sine operatione vel dicitur ratio quare petat
existentiam termini.
Respondeo quod relatio posito termino resultat ex fundamento per simplicem resultantiam
et non emanat ante terminum existentiam quia ex sua natura pendet a termino
existente et non est quod nomen quod causa nunquam et naturalis non potest aliquando
operari quandoque ponatur aliquid extrinsecum a quo effectus dependet, sic
non potest motiva existens in pedibus aut alijs membris non potest exire
in actum nisi existat in appetitu sensitivo interiori actus
imperans talem motionem et secundum probabilem opinionem Theo-
logorum in illa existibit angeli dantur species representantes omnes actus
liberos alterius angeli et tamen non potest unus angelus cognoscere liberos
actus alterius angeli donec alter praebeat assensum.
Ex hac solutione colliges aliam rationem satis efficacem ad
convincendam distinctionem realem inter fundamentum et relationem
quia illa duo possunt divinitus separari sine non. Hoc non quasi

adhuc sub dubio relinquitur. Et ratio in forma haec est, omnis relatio profluit a fundamento tanquam a causa efficienti, sed omnis causa efficiens realiter distinguitur a suo effectu, nihil enim potest se ipsum causare realiter ut patet. ergo relatio non distinguitur realiter a suo fundamento.

Deinde Relationes inseparabiles a suo fundamento eodem modo referunt fundamentum ad terminum sicut aliae relationes separabiles et consequenter non minus distinguuntur a fundamento quam relationes separabiles. Nec enim illorum inseparabilitas proveniat non ab omnimoda identitate a fundamento sed a termino necessitate quia ratione materiae caeli differt realiter a forma caeli etsi realiter ab illa separari nequeat et haec inseparabilitas provenit ex eo quod forma caeli sit incorruptibilis vel ex alia causa in physicis discutienda et haec doctrina est contra Scotum opinantem relationes illas sine quibus fundamentum existere possunt distingui realiter ab ipsis, non vero relationes illas sine quibus fundamentum existere non possunt. Verum nos hoc parum curamus sive non separari possint sive non relatio a suo fundamento adhuc asserimus illam distingui realiter tanquam rem a re quod multis non displicet. Impugnantes hoc ipsum illo modo.

Relatio non habet propriam existentiam ergo non distinguitur a suo fundamento tanquam res a re consequentia patet. Probatur antecedens si haberet propriam existentiam tunc posset dari in re non actualiter afficiendo subiectum sed relatio non potest dari in re nisi actualiter referendo illud ad terminum ergo non distinguitur realiter tanquam res a re sed tanquam modus rei a re modificata.

Ad hoc Respondeo Relationem esse ens minutissimum quasi nihil omnia accidentia et ob hoc haberet non magnam similitudinem cum modis rerum tamen quod relatio non possit dari in rerum natura nisi actualiter afficiendo subiectum non oritur ex omnimoda identitate cum fundamento sed ex

propria natura quia eius natura est referre unum ad alterum quod certificari
non potest nisi illa quae referuntur ad se invicem habeant illam relationem in se
formaliter ablata non relatione impossibile est alii duo ad se invicem
referri formaliter, bene tamen fundamentaliter ut dictum est.
Arg. 2° Relatio ipsius est realis et terminus est ens rationis ergo non potest relatio
specificari a termino. antecedens patet. probatur consequentia. impossibile est quod ens rationis
possit dare specificationem vel esse ente reali. Respondeo Relationes extrinseci
specificari a termino intrinseco v. ab ordine ad terminum haec illi
aliquando sit ens rationis neque ad talem extrinsecam specificationem
plus patet ipsum quod terminus existat sed in se vel in suo fundamento aut
saltem quod possit apprehendi ut terminus alicuius relationis ut videri est in
relationibus 3ii generis.
Arg. 3. Posito uno filio ponitur una relatio addito v. alio filio additur
et alia relatio quae potest esse sine altera priori ergo non erit ibi una relatio
sed plures ob pluralitatem terminorum manente uno numero subiecto ergo
unitas vel distinctio rei numerica relationum non desumenda erit
a subiecto sed a termino.
Confir. Posito 1° filio ponitur totalis et adaequatus terminus paternitatis
ergo si ponitur 2. filius ponitur et alia relatio consequentia probatur quia relatio non potest
transire suum terminum adaequatum. probatur antecedens actio generandi primum
filium fuit adaequata generatio istius filii et non alterius ergo illi primus filius
fuit terminus adaequatus paternitatis Respondeo antecedens patet non per unam et
eandem numero relationem paternitatis referri ad plures filios
et ita non additur nova relatio numero distincta adveniente filio
2° sed 1a relatio extendit se ad 2. filium quia est eiusdem ~~[illegible]~~
rationis cum 1° filio in ratione filii. Et quando dicitur relationem deberi
esse simul natura cum suo termino in casu v. posito relationem paternitatis
non esse simul natura cum 2° filio Respondeo hoc deberi intelligi quod

[illegible]

generaõ erit m̃ sufficiens ad ponendam novam p̃tem paternitatis
q̃ paternitas p̃ plures generaões acquirit plures p̃tes q̃b poñt
respicere plures filios. Verum hæc doctrina E. h. dicti n̄ ē
consona menti S. Th. Unde nydum ē Patrem hr̃e plures p̃tes
relaõis Paternitatis q̃b. respiciat plures filios. Sed pat̃ eodem
indivisibili respu sdm entitatem respicit oēs filios licet
relaõis fundandi sc: generaõis sint diversæ. Raõ h. ē.
Qa foa p̃ducta p̃ 1m generaõem sc: Paternitas ē sufficiens
ad respiciendum quemcunq filium q̃ nuptinens ē nova
pars superaddita ad respiciendum E. filium. Cons. pat. plr
aut ab exemplo. Idem habitus sdm entitatem indivisibilis
respicit plura obta manent diversa et idem ē de pōa ultima
q̃ manens oīo indivisibilis sdm entitatem respicit plura obta q̃
m̃ eodem relaõ sdm entitatem indivisibilis p̃t respicere plures
tres numero distos. Dicē raõ p̃ Araria sent. adducta urget.
Rp n. Verum ē Generaõem E. ē sufficientem sdm se ad
fundandam novam relaõem nisi iam in fllo inveniret p̃ductam
et ideo n̄ fundat novam Paternitatem alias erunt duo patres
in uno hore qa duæ Paternitates st in illo neq fundat m̃ novam
p̃tem eiusdem Paternitatis realiter distam a 1a qa alias
darent duo accidentia solo numero dista in eodem numero
fllo q̃d tn̄ in sent. S. Th. verum n̄ hl.
Rpnt Hi Auctores dato q̃d darent plures p̃tes eiusdem relaõis
in eodem fllo realiter dista, n̄ tn̄ inserent dari plura accidentia
in eodem fllo solo numero dista. At hæc responsio falsa
Plr distinctio realis ē raõ q̃dam coīs ad distinct. ~~genera~~
specificam genericam et numericam q̃ neqt dari alij

distinctio realis quae sit una ex his fiat neque detur aliquid [illegible]
[illegible] quae non sit sine alia specie. sed [illegible] Analesis illi [illegible]
disting. realit.

Arg. 4. Deinde plura accidentia solo numero differentia in eodem numero
subiecto [illegible] [illegible] duae species visibiles Petri
et Pauli [illegible] numero et [illegible] in eodem numero [illegible]
visiva [illegible] v.g. [illegible] in eodem [illegible]
Resp. illas duas species [illegible] solo numero distinctas [illegible] in eodem
[illegible] sed [illegible] conditiones illae [illegible]
[illegible] diversa [illegible] differentia alia
spec.

Arg. 5. Si Relatio distingueretur realiter a suo fundamento sequeretur
[illegible] in infinitum sed hoc non est admittendum, ergo nec distinctio realis
[illegible] fundamentum et relationem [illegible] Relatio distinguitur
[illegible] fundamento [illegible] per relationem distinctionis et de hac
a fundamento non [illegible] sed [illegible] a fundamento si non differt
relatione distinctionis [illegible] differt [illegible] sed per aliam
[illegible] relationem distinctionis quae distinctio [illegible] relatio et [illegible]
relationem distinctionis [illegible] et sic in infinitum ergo.
[illegible] distinguitur iterum [illegible] aliam et sic in infinitum ergo.
Resp. [illegible] v.g. similitudinis
realiter distinguitur ab albedine [illegible] relationem aliquam distinctam a se
[illegible] intime [illegible] et identificatam realiter quae [illegible] relatio
distinctionis non est [illegible] sed transcendentalis [illegible] ut dictum
[illegible] intime [illegible] in [illegible] relatio quae distinctio et identitas
[illegible] entis. Resp. 2. [illegible] similitudinem distingui
[illegible] ab albedine [illegible] relationem distinctionis [illegible]
[illegible] distinctionis distingui realiter a suo fundamento [illegible]

n̄ p aliam relationem superadditam sed p seipsam qa ē ratio formalis
in tali linea sicut actio n̄ agit p aliam actionem sed p seipsam
qa p entitatem suam ē talis et idem dicimus de relatione distinc-
tionis qd illa quidem distinguitur a suo fundamento n̄ p aliam relationem
superadditam sed p seipsam qa ex sua entitate ē distincta vel relatio
distinctionis.

Circa sol. h. argti ē 1° Oppositum q ē inter duas relationes n̄ fieri
p relationem superadditam sed opponi seipsis v.g. Paternitas opponitur
filiationi p seipsam n̄ p aliam relationem superadditam.

Sbs hoc 1° Relatio ē ratio formalissima referendi Petrum ad Paulum
tanquam oppositum Paulo go n̄ indiget alia ratione p quam ipsa
sit opposita cum pat. qa ratio formalis n̄ eget alia ratione sicut exis-
tentia n̄ eget alia ratione q possit existere sed cum sit ratio formalis
existendi, m̄ seipsa existit et hac doctrina valde conformis
ē mysterio sanctissimae Trinitatis. Si n. pat in divinis
opponerent filio p relationem realem superadditam darent plures
relationes reales in deo realiter distincta quam 3. sed hoc Theologi
n̄ admittunt go relationes seipsis opponuntur. Deinde si opponerent
p superadditam relationem darent processus in infinitum, illae n. relationes
qs paternitas et filiatio opponerent inter se erunt vere relationes
go opponerent m̄ inter se. Et tunc quaerit An seipsis An v. p
aliam relationem superadditam Si seipsis quare n̄ et aliae relationes?
Si p aliam et de hac iterum redibit quaestio et sic in infinitum
Nec valet dicere n̄ seq. Scissuri in infinitum qa in duab
relationib superadditis fieret cum erunt opposita p seipsas
sed hac responsio n̄ enervat rationem nrām.

oa in pis ut dictum e oes relaõ ex sua entia et raõe formali hl
qd opponat suo tro go n indiget alia raõe p ipa opponat.
Aliud e de distinctione relaõis a suo fundto relaõ n. sdm se,
et ex raõe formali n assert aut explicat distinctionem sui a fundto
assert tn sdm se oppoem. Deinde licet hoc concederet in rela
tionibus creatis, in divinis tn falsum e. Denique oppoõ e post
praedicamentum qd negat p multa praedicamenta et sic licet
concederemus relaõem opponi formaliter p oppoem illi tn oppoõ
n eet relaõ praedicamentalis sed potius aliqs modus intime inclusus
in ipsa relaõe.
Tb 2o: Bene poe aliqs relaõis fundari alias relaõis v. g. Pa
ternitas bene pt fundari relaõem similitudinis cum alia Pa
ternitate et relaõem dissimilitudinis cum filiatione opposita.
Sbr hoc duae species cuiusque praedicamenti distincte existentes
possunt fundari relaõem realem go et duae species praedicamenti
relaõis poterunt eandem fundari. Deinde aliqs relaõis hl
omnia requisita ad fundandum relationem go non est illis neganda
poa fundandi relaõem. Diximus aliqs relaõis poe fundari unam
aut alteram relaõem n oes et sic illae q n sunt raõis referendi
ad seipsas ut e Paternitas et filiatio quando a sunt raõis refe
rendi m ad seipsas n fundant aliam relaõem sed sistit ibi
ut duae relaõis similitudinis n fundant alias relaõis simili
tudinis qa sunt raõis referendi sltum ad trum et sunt m raõis
ipsae ipsae referant seipsas ad se invicem sicut existentia e raõ
ipsi sltum existat et ipsa sibi e raõ existendi alias plane sequi
reo processus in infinitum q admitti neqqm dt et hoc probant
argta quidam q hic moveri solent imo et S. Th. quando ait

unam relationem non opponi alteri per relationem superadditam et in
ipsa fundatam tamen insinuat illud quod nos proposuimus sup. non tamen
negat unam relationem posse fundare unam aut alteram relationem.
Negant hic aliqui relationem praedicamentalem posse fundari im-
mediate in substantia sed ita S. Th. et Arlem.
Sed contrarium asserens relationem posse fundari immediate in
substantia prout induit rationem quantitatis actionis et passionis vel mensurae
duae substantiae sectusa omni operatione illius distinguuntur realiter inter se
non considerando eas in propriis entitatibus individualibus sed distinctio
formaliter est relatio quod ista relatio fundabitur in substantia immediate.
Substantia non est quae immediate distinguuntur et dividuntur.
Sed 2o: Duae quantitates possunt fundare relationem praedicamentalem
quod non duae substantiae consequentia patet. a paritate rationis nulla non appa-
ret repugnantia ex parte substantiae. quod non ista relatio esset praedica-
mentalis probatur. Relatio in creatis nostro est accidens quod non est substantia
consequentia patet probatur antecedens nulla creata substantia potest esse relatio quia est deter-
minata ad certum genus, ideo non relatio divina est substantia quia non est
determinata ad certum genus si quod est accidens illa relatio nostro spec-
tabit ad aliquod praedicamentum neque non est aliquis modus sed potius est ens
accidentale creatum completum et finitum quod spectabit
directe ad aliquod praedicamentum sed non ad aliud ipsum ad praesens quod
alii relatio praedicamentalis poterit immediate fundari in substantia
et haec relatio respectu substantiarum materialium est accidens materiale indivi-
sibile inhaerens substantiae immediate, non media quantitate quia ob
suam naturam statim sequitur posito fundamento. Neque omne accidens materiale
debet esse quod divisibile ut patet in forma equi quae est materialis indivisibilis
tamen, neque non omne accidens materiale debet inhaereri substantiae media quantitate

pertinet quando est relativum. De Accidenti absoluto forte ~~[illegible]~~
ad verum erit. quod si relatio similitudinis aut identitatis fundetur
in hunc. [illegible] spiritualis angelicis vg. tunc talis relatio erit quoque spiritualis
quia sequitur naturam [illegible].

DUBIUM NONUM.

An relatio praedicamentalis sumptum esse ad silvera et realis
entitas et an terminetur ad Absolutum vel relativum?

Cum in Relatione praedicamentali duo includantur scilicet respectus transcendentalis ad [illegible] quod vocari solet [illegible] et respectus ad [illegible] quod vocari solet ad et quod respectus est ultima ratio constitutiva hoc praedicamenti sumptum [illegible] differt ab aliis praedicamentis accidentium [illegible] in [illegible] dubio 1o. Num haec ultima ratio relationis scilicet ad sit aliquid ens reale vel rationis. Et hoc resolutione sit.

Chro 1a. Ultima ratio relationis praedicamentalis constitutiva non est aliquid rationis nec aliquid praescindens ab ente reali et rationis sed est verum ens reale inhaerens [illegible] quod ad aliud refertur.

Probatur Chro. Omne quod inhaeret [illegible] est verum accidens reale sed relatio praedicamentalis sumptum esse ad inhaeret [illegible] ergo sumptum hoc esse erit verum ens reale, maior et consequentia patent [illegible] relatio sumptum esse ad est verum accidens de 9 praedicamentis ergo sumptum esse ad inhaeret [illegible], de [illegible] accidentis est inhaerere [illegible] saltem aptitudinaliter. Confirmatur. Relatio praedicamentalis tribuit [illegible] effectum formalem intrinsecum sumptum esse ad ergo intrinsece est in [illegible], effectus [illegible] formalis intrinsecus [illegible] a forma intrinseca [illegible] ergo cum forma talis effectus formalis relativi sit relatio sumptum esse ad sumptum hoc esse erit intrinseca [illegible] et consequenter verum ens reale.

Probatur 2o. quod scilicet relatio sumptum esse ad non sit quod praescindens ab ente reali et rationis. Ente reali et rationis non potest dari aliquid esse univocum sed relatio hoc praedicamento est quod univocum ergo non potest esse quod esse relationi reali et rationis